

15.027231

Registratiedatum: 23/12/2015
Behandelend afdeling
Afgehandeld door/op:

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten 22 DEC. 2015

OW2

Beh. Ambt.:
Streefdat.:
Afschr.: Raad/B&W
B.V.O.:

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Definitief VNG-akkoord op
bestuursakkoord Verhoogde
Asielinstroom

ons kenmerk
BB/U201502219
Lbr. 15/103

datum
22 december 2015

Samenvatting

In de ledenraadpleging over het onderhandelaarsakkoord Verhoogde Asielinstroom heeft een ruime meerderheid van de leden ingestemd met het akkoord. In totaal hebben 263 gemeenten op de ledenraadpleging gereageerd, waarvan 246 gemeenten met het onderhandelaarsakkoord hebben ingestemd. Op basis van het gewogen aantal stemmen per gemeente leverde dat een ruime meerderheid op van 94,24%. Gelet op deze duidelijke uitslag heeft het bestuur van de VNG op 21 december 2015 het onderhandelaarsakkoord definitief vastgesteld als bestuursakkoord.

Een aantal gemeenten heeft op onderdelen van het bestuursakkoord opmerkingen gemaakt en aanvullende vragen gesteld. In deze ledenbrief geven wij u een overzicht van de belangrijkste punten die door gemeenten zijn ingebracht. Deze vragen en opmerkingen willen wij betrekken bij de uitwerking van het huidige bestuursakkoord en de voorbereiding van een volgend bestuursakkoord.

Wij maken van de gelegenheid gebruik om u te attenderen op ons voornemen om op 16 februari 2016 een werkconferentie bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom te organiseren. De conferentie zal centraal in het land plaatsvinden. De exacte locatie wordt in de eerste week van januari bekendgemaakt. In deze bijeenkomst voor ambtenaren, gemeentesecretarissen en ondersteunende professionals proberen wij zoveel mogelijk kennis, ervaringen en praktijkvoorbeelden te delen en op te halen. Bij de invulling van het programma worden diverse partijen betrokken. Binnenkort start de voorinschrijving.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Definitief VNG-akkoord op bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom	ons kenmerk BB/U201502219 Lbr. 15/103	datum 22 december 2015

Geacht college en gemeenteraad,

Op vrijdag 27 november 2015 is tussen het kabinet en de VNG het onderhandelaarsakkoord Verhoogde Asielinstroom afgesloten. Tijdens de Buitengewone ALV is dit onderhandelaarsakkoord gepresenteerd en vervolgens in een ledenraadpleging aan de leden voorgelegd. In deze ledenraadpleging heeft een ruime meerderheid van de leden ingestemd met het akkoord. In totaal hebben 263 gemeenten op de ledenraadpleging gereageerd, waarvan 246 gemeenten met het onderhandelaarsakkoord hebben ingestemd. Op basis van het gewogen aantal stemmen per gemeente leverde dat een ruime meerderheid op van 94,24%. Gelet op deze duidelijke uitslag heeft het bestuur van de VNG op 21 december 2015 het onderhandelaarsakkoord definitief vastgesteld als bestuursakkoord.

Bestuursakkoord

In het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom staan afspraken tussen het kabinet en de gemeenten. Deze afspraken zijn voor de korte termijn nodig om adequaat te kunnen reageren op de verhoogde instroom van vluchtelingen. Dit akkoord richt zich op afspraken met betrekking tot eerste opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders in gemeenten. Het akkoord toont bovendien de door partijen uitgesproken ambitie om als overheden blijvend samen te werken voor een succesvolle keten van opvang tot en met volwaardig staatsburgerschap. Dit bestuursakkoord zal in maart 2016, voorafgaand aan de Voorjaarsnota worden gevolgd door een aanvullend bestuursakkoord waarin wij (financiële en inhoudelijke) afspraken met het kabinet maken over o.a. onderwijs, Wmo, gezondheidszorg. Ook zullen wij dan kijken of de benodigde vrijgemaakte financiën in het huidige akkoord toereikend zijn. Indien nodig worden deze bijgesteld.

Toelichting

Een ruime meerderheid van de leden stemt in met het bestuursakkoord. Een aantal gemeenten heeft op onderdelen opmerkingen gemaakt en aanvullende vragen gesteld. Hierbij geven wij u een overzicht van de belangrijkste punten die door gemeenten zijn ingebracht. Deze vragen en opmerkingen willen wij betrekken bij de uitwerking van het huidige bestuursakkoord en de voorbereiding van een volgend bestuursakkoord.

1. Financiële compensatie voor bijstandsuitkeringen statushouders

Gemeenten willen financieel worden gecompenseerd voor de feitelijke kosten die zij maken bij de verstrekking van bijstandsuitkeringen. Hierbij richten de vragen zich vooral op het budget van € 50 miljoen dat ter beschikking wordt gesteld voor de financiering van hogere instroom van statushouders in het kader van de Participatiewet.

De € 50 miljoen voor de bijstand is indicatief en heeft het karakter van een open-einderegeling. De VNG gaat ervan uit dat het Rijk de kosten volledig vergoedt op basis van nacalculatie. Zoals bekend is de € 50 miljoen voor de bijstand in het bestuursakkoord als een kasschuif gepresenteerd (van 2018 naar 2015). Maar de doelgroep statushouders zal in 2018 deel uitmaken van de reguliere groep bijstandsgerechtigden en dan dus volledig meelopen op de grondslagen voor de bijstand. De gemeenten mogen geen materiële hinder ondervinden van de presentatie van deze regeling als kasschuif.

Gemeenten zullen samen met de VNG in januari 2016 cijfers uitwisselen en financiële onderbouwing leveren. Zo wordt duidelijk wat gemeenten ramen nodig te hebben voor Wmo, Jeugdzorg en overige activiteiten in het sociaal domein. Deze cijfers zijn voor de VNG uitgangspunt voor de gesprekken over de dekking van deze opgaven met de ambtelijke regiegroep van het Rijk.

Ten slotte is de tijdigheid van belang. De dekking van de kosten in het kader van de vluchtelingenproblematiek dient te worden overeen gekomen in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (BOFv), dat in februari plaatsvindt, voorafgaand aan de begrotingsbesprekingen binnen het kabinet. Dit betekent dat de gemeenten in maart duidelijkheid hebben over de beschikbare middelen. Het resultaat van het bestuurlijk overleg kan dan als gegeven worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2016.

2. Schaal van noodopvang

Gemeenten waarderen het feit dat de mogelijkheid wordt geboden om over te gaan tot kleinschalige noodopvanglocaties. Dit draagt bij aan de uitfasering van de crisisopvang per 1 januari 2016. Gemeenten vragen hierbij wel expliciet om lokaal maatwerk en flexibiliteit vanwege het draagvlak van de bewoners. Dit onderwerp zal in de eerste plaats worden geagendeerd aan de regionale regietafels. Indien zich hierin knelpunten voordoen zullen wij die agenderen op de landelijke regietafel.

3. 2500 opvangplaatsen per gemeente voor 1 februari 2016

Het aantal te realiseren opvangplaatsen van 2500 per provincie voor 1 februari 2016 wordt door meerdere gemeenten als onevenwichtig ervaren, gezien de verschillende grootte van provincies. Indien nodig zal aan de landelijke regietafel worden bekeken of het nodig en mogelijk is verschillen te maken tussen provincies. Uiteraard zullen uiteindelijk in totaal 12 maal 2.500 plaatsen moeten worden geleverd.

4. Versnelling huisvesting

Een aantal gemeenten vraagt om meer maatwerk binnen de subsidieregeling voor de huisvestingsvoorziening. Zo is het gelet op de prijzen en de krapte op de woningmarkt voor een aantal grotere gemeenten, waaronder Amsterdam, lastig om op basis van de huidige regeling een sluitende business case te maken. Wij hebben begrip voor deze wens. Dit punt zullen wij agenderen aan de landelijke regietafel door knelpunten te identificeren en concrete oplossingen te vinden binnen de subsidieregeling.

5. Verplichte participatieverklaring

Gemeenten hebben vragen over de effectiviteit van het instrument van de participatieverklaring en de daarmee gemoeide kosten. Gemeenten willen graag een lokale invulling kunnen geven aan het participatieverklaringstraject. Verdere uitwerking start in het nieuwe jaar en zal plaatsvinden samen met gemeenten/VNG.

6. Toeleiding naar werk staat centraal

Gemeenten hechten, evenals het kabinet, aan een snelle doorgeleiding van statushouders naar werk. Binnen de Taskforce Werk en Integratie werken de gemeenten/VNG samen met het ministerie van SZW, COA, werkgevers en vluchtelingenorganisaties aan arbeidsmarktscreening, het matchen aan werkgevers of onderwijs (koppelen van wonen en werken) en integratie (parallel aan werk). Mede naar aanleiding van het WRR rapport 'Geen tijd te verliezen' zullen wij voorstellen doen voor nadere afspraken in het volgende bestuursakkoord.

7. Draagvlak bewoners

Terecht benadrukken veel gemeenten dat het draagvlak onder inwoners voor de opvang en integratie van asielzoekers en vluchtelingen moet worden behouden en versterkt. Dat zal ook in 2016 inspanningen vragen. Mede op basis van de ervaringen in de afgelopen periode en de signalen van het ondersteuningsteam zullen wij aan de landelijke regietafel spreken over mogelijke aanpakken.

Tot slot

Bovengenoemde punten maken duidelijk dat de opvang en integratie van vluchtelingen een complexe en grote opgave is en gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen. De uitslag van de ledenraadpleging onderstreept dit. Het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom wordt door gemeenten gezien als een opmaat naar een gezamenlijke aanpak om vluchtelingen zo snel

mogelijk volwaardig te laten participeren in onze samenleving. Aanvullende (financiële) afspraken zijn nodig om tot een adequate en sluitende aanpak te komen. De bovengenoemde punten vormen, naast de maatregelen die voor de middellange termijn zijn benoemd op domeinen als onderwijs, Wmo, jeugdzorg en gezondheidszorg, een essentieel onderdeel van het (aanvullend) akkoord en de Voorjaarsnota. Uiterlijk in februari 2016 moeten in het BOFv heldere afspraken worden gemaakt die ertoe leiden dat er voor de gemeenten in maart duidelijkheid bestaat over de beschikbare middelen.

Hoogachtend
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large loop and a smaller loop above it, with a long horizontal stroke extending to the right.

J. Kriens
Voorzitter Directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Definitief VNG-akkoord op bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom	ons kenmerk BB/U201502219 Lbr. 15/103	datum 22 december 2015

Geacht college en gemeenteraad,

Op vrijdag 27 november 2015 is tussen het kabinet en de VNG het onderhandelaarsakkoord Verhoogde Asielinstroom afgesloten. Tijdens de Buitengewone ALV is dit onderhandelaarsakkoord gepresenteerd en vervolgens in een ledenraadpleging aan de leden voorgelegd. In deze ledenraadpleging heeft een ruime meerderheid van de leden ingestemd met het akkoord. In totaal hebben 263 gemeenten op de ledenraadpleging gereageerd, waarvan 246 gemeenten met het onderhandelaarsakkoord hebben ingestemd. Op basis van het gewogen aantal stemmen per gemeente leverde dat een ruime meerderheid op van 94,24%. Gelet op deze duidelijke uitslag heeft het bestuur van de VNG op 21 december 2015 het onderhandelaarsakkoord definitief vastgesteld als bestuursakkoord.

Bestuursakkoord

In het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom staan afspraken tussen het kabinet en de gemeenten. Deze afspraken zijn voor de korte termijn nodig om adequaat te kunnen reageren op de verhoogde instroom van vluchtelingen. Dit akkoord richt zich op afspraken met betrekking tot eerste opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders in gemeenten. Het akkoord toont bovendien de door partijen uitgesproken ambitie om als overheden blijvend samen te werken voor een succesvolle keten van opvang tot en met volwaardig staatsburgerschap. Dit bestuursakkoord zal in maart 2016, voorafgaand aan de Voorjaarsnota worden gevolgd door een aanvullend bestuursakkoord waarin wij (financiële en inhoudelijke) afspraken met het kabinet maken over o.a. onderwijs, Wmo, gezondheidszorg. Ook zullen wij dan kijken of de benodigde vrijgemaakte financiën in het huidige akkoord toereikend zijn. Indien nodig worden deze bijgesteld.

Toelichting

Een ruime meerderheid van de leden stemt in met het bestuursakkoord. Een aantal gemeenten heeft op onderdelen opmerkingen gemaakt en aanvullende vragen gesteld. Hierbij geven wij u een overzicht van de belangrijkste punten die door gemeenten zijn ingebracht. Deze vragen en opmerkingen willen wij betrekken bij de uitwerking van het huidige bestuursakkoord en de voorbereiding van een volgend bestuursakkoord.

1. Financiële compensatie voor bijstandsuitkeringen statushouders

Gemeenten willen financieel worden gecompenseerd voor de feitelijke kosten die zij maken bij de verstrekking van bijstandsuitkeringen. Hierbij richten de vragen zich vooral op het budget van € 50 miljoen dat ter beschikking wordt gesteld voor de financiering van hogere instroom van statushouders in het kader van de Participatiewet.

De € 50 miljoen voor de bijstand is indicatief en heeft het karakter van een open-einderegeling. De VNG gaat ervan uit dat het Rijk de kosten volledig vergoedt op basis van nacalculatie. Zoals bekend is de € 50 miljoen voor de bijstand in het bestuursakkoord als een kasschuif gepresenteerd (van 2018 naar 2015). Maar de doelgroep statushouders zal in 2018 deel uitmaken van de reguliere groep bijstandsgerechtigden en dan dus volledig meelopen op de grondslagen voor de bijstand. De gemeenten mogen geen materiële hinder ondervinden van de presentatie van deze regeling als kasschuif.

Gemeenten zullen samen met de VNG in januari 2016 cijfers uitwisselen en financiële onderbouwing leveren. Zo wordt duidelijk wat gemeenten ramen nodig te hebben voor Wmo, Jeugdzorg en overige activiteiten in het sociaal domein. Deze cijfers zijn voor de VNG uitgangspunt voor de gesprekken over de dekking van deze opgaven met de ambtelijke regiegroep van het Rijk.

Ten slotte is de tijdigheid van belang. De dekking van de kosten in het kader van de vluchtelingenproblematiek dient te worden overeen gekomen in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (BOFv), dat in februari plaatsvindt, voorafgaand aan de begrotingsbesprekingen binnen het kabinet. Dit betekent dat de gemeenten in maart duidelijkheid hebben over de beschikbare middelen. Het resultaat van het bestuurlijk overleg kan dan als gegeven worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2016.

2. Schaal van noodopvang

Gemeenten waarderen het feit dat de mogelijkheid wordt geboden om over te gaan tot kleinschalige noodopvanglocaties. Dit draagt bij aan de uitfasering van de crisisopvang per 1 januari 2016. Gemeenten vragen hierbij wel expliciet om lokaal maatwerk en flexibiliteit vanwege het draagvlak van de bewoners. Dit onderwerp zal in de eerste plaats worden geagendeerd aan de regionale regietafels. Indien zich hierin knelpunten voordoen zullen wij die agenderen op de landelijke regietafel.

3. 2500 opvangplaatsen per gemeente voor 1 februari 2016

Het aantal te realiseren opvangplaatsen van 2500 per provincie voor 1 februari 2016 wordt door meerdere gemeenten als onevenwichtig ervaren, gezien de verschillende grootte van provincies. Indien nodig zal aan de landelijke regietafel worden bekeken of het nodig en mogelijk is verschillen te maken tussen provincies. Uiteraard zullen uiteindelijk in totaal 12 maal 2.500 plaatsen moeten worden geleverd.

4. Versnelling huisvesting

Een aantal gemeenten vraagt om meer maatwerk binnen de subsidieregeling voor de huisvestingsvoorziening. Zo is het gelet op de prijzen en de krapte op de woningmarkt voor een aantal grotere gemeenten, waaronder Amsterdam, lastig om op basis van de huidige regeling een sluitende business case te maken. Wij hebben begrip voor deze wens. Dit punt zullen wij agenderen aan de landelijke regietafel door knelpunten te identificeren en concrete oplossingen te vinden binnen de subsidieregeling.

5. Verplichte participatieverklaring

Gemeenten hebben vragen over de effectiviteit van het instrument van de participatieverklaring en de daarmee gemoeide kosten. Gemeenten willen graag een lokale invulling kunnen geven aan het participatieverklaringstraject. Verdere uitwerking start in het nieuwe jaar en zal plaatsvinden samen met gemeenten/VNG.

6. Toeleiding naar werk staat centraal

Gemeenten hechten, evenals het kabinet, aan een snelle doorgeleiding van statushouders naar werk. Binnen de Taskforce Werk en Integratie werken de gemeenten/VNG samen met het ministerie van SZW, COA, werkgevers en vluchtelingenorganisaties aan arbeidsmarktscreening, het matchen aan werkgevers of onderwijs (koppelen van wonen en werken) en integratie (parallel aan werk). Mede naar aanleiding van het WRR rapport 'Geen tijd te verliezen' zullen wij voorstellen doen voor nadere afspraken in het volgende bestuursakkoord.

7. Draagvlak bewoners

Terecht benadrukken veel gemeenten dat het draagvlak onder inwoners voor de opvang en integratie van asielzoekers en vluchtelingen moet worden behouden en versterkt. Dat zal ook in 2016 inspanningen vragen. Mede op basis van de ervaringen in de afgelopen periode en de signalen van het ondersteuningsteam zullen wij aan de landelijke regietafel spreken over mogelijke aanpakken.

Tot slot

Bovengenoemde punten maken duidelijk dat de opvang en integratie van vluchtelingen een complexe en grote opgave is en gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen. De uitslag van de ledenraadpleging ondersteunt dit. Het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom wordt door gemeenten gezien als een opmaat naar een gezamenlijke aanpak om vluchtelingen zo snel

mogelijk volwaardig te laten participeren in onze samenleving. Aanvullende (financiële) afspraken zijn nodig om tot een adequate en sluitende aanpak te komen. De bovengenoemde punten vormen, naast de maatregelen die voor de middellange termijn zijn benoemd op domeinen als onderwijs, Wmo, jeugdzorg en gezondheidszorg, een essentieel onderdeel van het (aanvullend) akkoord en de Voorjaarsnota. Uiterlijk in februari 2016 moeten in het BOFv heldere afspraken worden gemaakt die ertoe leiden dat er voor de gemeenten in maart duidelijkheid bestaat over de beschikbare middelen.

Hoogachtend
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop with a smaller loop on top and a long, thin tail extending upwards and to the right.

J. Kriens
Voorzitter Directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.